

FÅNGA KOLET -utvecklingsprojekt

Kompetens, utbildning,
rådgivning och kommunikation

PROJEKTANSÖKAN 4.4. –28.4.2023

**Fånga
kolet**

KLIMATLÖSNINGAR INOM
MARKANVÄNDNINGSEKTORN

#fångakolet

FÅNGA KOLET

-utvecklingsprojekt

Kompetens, utbildning, rådgivning och kommunikation
Projektansökan 4.4. –28.4.2023

Innehåll

1. UTLYSNINGENS BAKGRUND OCH MÅL	3
Bakgrund.....	3
Projekt som finansieras.....	3
Statsrådets förordning 5/2021.....	4
Projektens längd	5
2. INLÄMNING AV ANSÖKAN OCH NÖDVÄNDIGA BILAGOR	5
3. YTTRE INFORMATION.....	5
4. TEMAN FÖR UTLYSNING AV PROJEKTSTÖD.....	6
Tema 1 Program för utveckling av undervisningsgårdarnas och -skogarnas verksamhet	6
Stödnivåer i tema 1.....	7
Bakgrundsmaterial som gäller tema 1	7
Tema 2 Utveckling av ett program för kompletterande utbildning för jordbruksrådgivarnas och jordbruksföretagarnas hållbarhets-, ekonomi- och ledningskompetens.....	7
Stödnivåer i tema 2.....	8
Bakgrundsmaterial som gäller tema 2.....	8
Tema 3 Jord- och skogsbrukets och den övriga markanvändningens klimatdata tillgängliga – projekt för implementering av kommunikation, rådgivning och information	9
Aktivering till klimatsäkert skogsbruk	9
Stödnivåer i tema 3.....	10
Tema 4 Träbyggande och träprodukter som kollager – läromaterial och utbildning	10
Beräkning av koldioxidavtryck och koldioxidhandavtryck (klimatutredningen) vid upphandling eller utbildning om styrning av byggandet.....	10
Träbyggnader och träprodukter som kollager-läromaterial för skolor och läroanstalter.....	11
Stödnivåer i tema 4	11
Tema 5 Utredningar	11
Färdplan för användning av torvåkrar.....	11
Utredning av möjligheterna att använda trä i brolösningar för gång- och cykeltrafiken, vandrings- och friluftsleder samt motionsplatser och resmål.....	13
Stödnivåer i tema 5.....	13
5. ALLMÄNNA ANSÖKNINGSANVISNINGAR	14
5.1 Bakomliggande lagstiftning	14
5.2 Allmänna förutsättningar för finansiering	14
5.3 Förutsättningar för sökanden	15
5.4 För vilken typ av verksamhet kan understöd sökas?	15
5.4.1 Särskilda villkor för statligt stöd till företag	15
5.4.2 Definitioner	15
5.5 Beviljande av understöd och godtagbara kostnader	16
5.5.1 Statligt stöd för ekonomisk verksamhet	17
5.5.2 Statsunderstöd för annan än ekonomisk verksamhet.....	19
5.5.3 Ansökningarnas offentlighet och dataskydd	19
5.6 Bedömning av ansökningarna.....	19
Bilaga 1 Projektplan	21
Bilaga 2. Placering längs effektivitetsstigen.....	23

1. Utlysningens bakgrund och mål

Jord- och skogsbruksministeriet utlyser mellan den 4 och 28 april 2023 en öppen ansökan, vars syfte är att främja de mål och åtgärder som framförs i [klimatplanen för markanvändningssektorn \(MISU\)](#) genom utbildning, kompetensutveckling, rådgivning och/eller kommunikation. Genom tilläggsåtgärder i klimatplanen för markanvändningssektorn eftersträvas en årlig nettoeffekt på åtminstone tre miljoner ton koldioxidequivaler fram till 2035. Klimatplanen bidrar för sin del till uppnåendet av Finlands mål om klimatneutralitet.

Bakgrund

Jord- och skogsbruksministeriet har låtit genomföra en utredning om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning. Utredningen finns på [jord- och skogsbruksministeriets webbplats](#) (på finska). Utredningen utgör ett underlag för den utlysning av ansökan som nu inleds och de teman som omfattas av ansökan utgår huvudsakligen från rapportens rekommendationer. Målet med utredningen var att få en helhetsbild av hur åtgärder som ingår i eller anknyter till klimatplanen för markanvändningssektorn främjas genom utbildning, kompetensutveckling och rådgivning, i synnerhet inom naturresurssektorn, och att lägga fram förslag till hur de kan främjas ytterligare. Utredningen fokuserade på examensinriktad utbildning genom examensgrunder och läroplaner (andra stadiet, yrkeshögskolor, universitet), kompletterande utbildning för lärare, läromaterial, rådgivning och yrkesinriktad fortbildning. Resultatet var en rapport som utreder det centrala innehållet i utbildningen om naturresurser i förhållande till kompetenskraven i klimatplanen för markanvändningssektorn, samt rekommendationer om och en bedömning av resursfördelningen till utbildning, undervisning och produktion av läromaterial.

Dessutom beställde jord- och skogsbruksministeriet för Fånga kolet-utvecklingsprojekten en effektivitetsbedömning som genomfördes av Gaia Consulting Oy och Pellervo ekonomisk forskning PTT under 2022–2023. I projektet utvecklades för bedömningen av utvecklingsprojekten Fånga kolet en ny modell för en effektivitetsstig som beskriver hur långt borta projekten befinner sig från att en konkret miljöeffekt ska bli verklighet. Modellen för en effektivitetsstig presenteras närmare i bilaga 2. I ansökan söks i första hand projekt som ligger nära slutet av effektivitetsstigen. Utifrån effektivitetsbedömningen observerades att bland annat följande är centrala faktorer som bidrar till att projekten lyckas:

- Projektet hade ett tydligt problem som man ville lösa, och dessutom hade gruppen som genomförde projektet stark motivation samt incitament för att lyckas och uppnå målen.
- Projektet hade en tydlig målgrupp och pilotgrupp.
- Samarbetet i projektkonsortiet fungerade väl och ansvarsområdena samt rollerna var tydligt uppdelade mellan partnererna.
- Med fanns många ställen längs effektivitetsstigen, och omsättningen av projekten i praktiken hade planerats till exempel med kommande användare eller företagspartner.
- Projektet var praktiskt och tillämpningsområden var redan kända.
- Intressentgruppssamarbetet under projektet och i synnerhet den kommunikation som riktades till projektets målgrupper sköttes aktivt.

Projekt som finansieras

Ur ansökan finansieras projekt som implementerar resultaten av pågående eller avslutade Fånga kolet-projekt och/eller främjar genomförandet av målen för och åtgärderna i klimatplanen för markanvändningssektorn genom utbildning, kompetensutveckling, rådgivning och/eller kommunikation. Teman som kan ansökas beskrivs i kapitel 4. Med finns även några utredningar. Ministeriet förbehåller sig rätten att låta bli att finansiera ett enda projekt.

Material och publikationer som produceras inom ramen för projekten ska vara offentligt tillgängliga för alla. Vid planering av projekten ska man beakta övriga Fånga kolet-projekt och undvika överlappande verksamhet. Redan i projektets planeringsfas ska relevanta intressentgrupper, såsom jord- och skogsbruksföretagare samt andra aktörer inom sektorn, inkluderas i verksamheten. Projektplanen ska beakta målen för och åtgärderna i klimatplanen för markanvändningssektorn samt i tillämpliga delar innehållet och rekommendationerna i utredningen om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning.

Fånga kolet-projekt som har inletts och avslutats finns på [jord- och skogsbruksministeriets webbplats](#).

Statsrådets förordning 5/2021

Projekten som väljs ut finansieras under moment 30.40.22. Projekt som finansieras med anslag ska iaktta målen för användningen av anslaget enligt 3 § i [statsrådets förordning 5/2021](#), dvs. de ska

- bevara och stärka kolsänkorna och kollagren på kort och lång sikt inom markanvändningssektorn,
- minska utsläppen av växthusgaser inom markanvändningssektorn,
- främja jord- och skogsbrukets anpassning till klimatförändringen och/eller
- producera information till stöd för klimatåtgärder och främja användningen av denna information.

Projekten stöder för sin del uppfyllandet av målet om ett klimatneutralt Finland 2035 samt främjar hållbarhet inom jord- och skogsbruket. Dessutom ska de åtgärder som genomförs i projekt som finansieras iaktta 6 § i förordningen, enligt vilken anslaget får i anslutning till de mål som anges i 3 § användas för följande åtgärder:

1. forskning, utveckling och innovationsverksamhet inom markanvändningssektorn;
2. förbättring av kunskapsunderlaget och utveckling av informationssystemen och informationsprodukterna inom markanvändningssektorn;
3. utvecklingsåtgärder som hänför sig till ett klimatsäkert jordbruk enligt följande:
 - a. användning och skötsel av torvåkrar,
 - b. hantering av vattenhushållningen samt markens bördighet, diversifierad odling och växtföljd,
 - c. främjande av bindning och lagring av koldioxid i marken,
 - d. främjande av jordbrukets anpassning till klimatförändringen;
4. utvecklingsåtgärder som hänför sig till ett klimatsäkert skogsbruk enligt följande:
 - a. stärkande av skogens kolsänkor och kollager genom främjande av skogens tillväxtförmåga och hälsa (mo- och torvmarker) med hjälp av klimatsäker skogsvård och skogsanvändning,
 - b. främjande av tillverkning och användning av långlivade träprodukter som fungerar som kollager, forskning och produktutveckling samt utnyttjande av skogsbrukets biprodukter (substitutionseffekter av fossila resurser),
 - c. främjande av skogsbrukets anpassning till klimatförändringen;
5. utvecklingsåtgärder som hänför sig till förändringar i markanvändningen enligt följande:
 - a. stödåtgärder för beskogning,
 - b. åtgärder för att förebygga avskogning;
 - c. åtgärder för att minska åkerröjning;
6. främjande av våtmarker med flera syften;
7. åtgärder som hänför sig till samordningen av klimatåtgärder och åtgärder för att bevara mångfalden;
8. forskning, försök och förbättring av kunskapsunderlaget när det gäller systemen för koldioxidkompensation och utsläppshandel inom markanvändningssektorn;
9. beredning av en policy för markanvändningssektorn;
10. förbättring av tillförlitligheten hos rapporteringen, beräkningen och kunskapsunderlaget om utsläpp och sänkor;
11. uppgifter i anslutning till målen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 61/1994), Parisavtalet (FördrS 75–76/2016) och Europeiska unionens klimatpolitik samt till annat internationellt samarbete;
12. andra motsvarande åtgärder som främjar målen enligt 3 §.

Anslaget får dessutom användas för samordning, kommunikation och växelverkan, kunskapsöverföring, rådgivning och utbildning i samband med de åtgärder som anges i 1 mom.

Projektens längd

Projektet kan börja tidigast den 1 juli 2023 och de ska sluta senast i slutet av september 2024. Jord- och skogsbruksministeriets finansieringsandel ska användas och rapporteras senast den 31 oktober 2024, om inget annat anges i finansieringsbeslutet.

Anvisandet av anslag grundar sig på en helhetsbedömning och på en bedömning av projektets förväntade verkningsfullhet med tanke på målen för användningen av anslaget samt projektets kostnadseffektivitet, kvalitet och genomförbarhet. Bedömningskriterierna beskrivs under [Bedömning av ansökningarna](#).

Besluten fattas när ansökningstiden löpt ut, och information om besluten ges separat. Jord- och skogsbruksministeriet kontaktar sökanden före beslutet, om behandlingen av ansökan förutsätter detta.

2. Inlämning av ansökan och nödvändiga bilagor

Ansökan ska lämnas in via jord- och skogsbruksministeriets elektroniska ansökningssystem senast den 28 april 2023 före kl. 16.15. Endast ansökningar som lämnas in via ansökningssystemet inom den angivna tidsfristen beaktas i ansökan.

Finansiering söks genom att fylla i den elektroniska blanketten för finansieringsansökan i jord- och skogsbruksministeriets ansökningssystem. Om det är fråga om en ansökan som görs av ett konsortium är det bara huvudsökanden som lämnar in ansökan. Gör ansökan genom att välja sökkortet Fånga kolet-utvecklingsprojekt, tredje projektansökan. I ansökan anges tillståndsgivaren, vars samtycke till inlämnande av ansökan ska vid behov kunna verifieras. Ansökan får göras på finska, svenska eller engelska. Det är möjligt att ändra ansökan ända tills den skickas.

[Länk till jord- och skogsbruksministeriets elektroniska ansökningssystem \(på finska\)](#)

Till ansökan bifogas följande som PDF-filer:

- Projektplan, högst 10 sidor. I bilaga 1 till utlysningen ges närmare anvisningar för att skriva en projektplan.
- Projektbudget med finansieringskällor. I budgettabellen ska för varje aktör anges uppgiften om de är momsskyldiga samt presentera en koefficient för allmänna kostnader. Koefficienten för allmänna kostnader ska anges aktörspecifikt i ansökan och dess beräkningsgrund ska på begäran lämnas in till ministeriet. Budgeterna görs upp enligt totalkostnadsmodellen. Om aktören inte använder totalkostnadsmodellen (inga kalkylmässiga koefficienter) tillämpas i stället tilläggskostnadsmodellen. Med merkostnader avses sådana direkta merkostnader som förorsakas av projektet.
- Om det är fråga om ett projekt som genomförs av flera organisationer, ska alla konsortie-medlemmar lämna in som bilaga till ansökan ett intyg på deltagande i projektet som har undertecknats av parterna eller alternativt ett intentionsavtal om deltagande i projektet. Avtalsmallen får vara fritt formulerad.

3. Ytterligare information

Frågor som gäller ansökan kan sändas per e-post fram till den 14 april 2023 på adressen: ilmastoratkaisut.mmm@gov.fi

Svaren på frågorna publiceras på [jord- och skogsbruksministeriets webbplats](#) senast den 21 april 2023. Svar på frågor ges inte per telefon eller personliga e-postmeddelanden.

På onsdag den 12 april kl. 9.30–10.30 ordnas ett informationsmöte för sökande. Man kan anmäla sig till mötet på adressen <https://ssl.eventilla.com/hakuinfo> (på finska).

4. Teman för utlysning av projektstöd

TEMA 1

Program för utveckling av undervisningsgårdarnas och -skogarnas verksamhet

Undervisningsgårdar och -skogar är mångsidiga skyltfönster för undervisningen i deras egna områden. De utgör inlärningsmiljöer för yrkesutbildningen och är nödvändiga som första platser för inläring i arbetet före övergången till jordbruksföretag. De tjänar även tillämpad forskning och mark- och skogsägarnas livslånga lärande samt lämpar sig utmärkt som testplattformar för ny teknik. För närvarande tjänar en del undervisningsgårdar endast undervisningen eller forskare, och andra potentiella samarbetspartner saknar kännedom om dem. Undervisningsgårdarna är lämpliga som living lab- eller lighthouse-miljöer som stöder forskning, rådgivning, innovationer och pilotförsök som utgår från jordbruksnäringens och teknikområdets behov. Dessutom är det forskningsarbete som genomförs på gårdar viktigt med tanke på internationella projektfinansieringsansökningar som finländska aktörer deltar i, då dessa ofta förutsätter att företagare inom primärproduktionen förbinder sig till projektverksamheten.

På undervisningsgårdarna kan man stödja studerandes och jordbruksföretagares färdigheter och planmässighet som gäller anpassning av hållbarhetsåtgärder till platsspecifika förhållanden och till att bli en del av ett övergripande jordbruk. Här skulle till exempel en mer omfattande konkret pilotverksamhet för nya lösningar på undervisningsgårdar och -skogar eller på andra försöksområden vara till hjälp. Andra mark- eller skogsägare skulle kunna besöka dessa områden för att se hur åtgärden har lyckats, varvid det skulle vara lättare för dem att också fatta beslut som gäller deras egna mark- eller skogsområden.

På undervisningsgårdar utvecklas odlings- och skogsvårdsmetoder som främjar begränsningen av och anpassningen till klimatförändringen, till exempel anpassning till vattenförhållanden som förändras i och med klimatförändringen. Centrala åtgärder som främjar hållbarhet kan till exempel vara hantering av vattenhushållningen eller speciella frågor som gäller mineraljordområden eller torvåkrar och skogar. Mångsidiga klimatåtgärder kopplas till undervisning i klimateffektiva medel ur olika perspektiv, till exempel förbättring av odlingssäkerheten och skördenivåer med beaktande av det föränderliga klimatet, återvinning av näringsämnen samt annan material- och energieffektivitet i jordbruket, hantering av effekterna på vattendragen och ökning av den biologiska mångfalden.

I projektet inleds ett riksomfattande program för utveckling av undervisningsgårdarnas verksamhet. Projektet främjar profilering av undervisningsgårdar, trädgårdar och skogar inom naturresurssektorn som inlärningsmiljöer för mångsidiga klimatåtgärder och som demonstrationsplattformar som är nyttiga för vetenskaplig och tillämpad forskning.

Målet för det riksomfattande samprojektet är att förbättra undervisningsgårdarnas profilering, kommunicera om detta och sammanställa information om undervisningsgårdar på AgriHubis plattform. I projektet väljs för varje undervisningsgård sådana prioriteringar för försöksverksamhet som stärker kompetensmålen i klimatplanen för markanvändningssektorn. Prioriteringarna kan också främja mål som gäller klimathållbarhet inom jord- och skogsbruket i den klimatpolitiska planen på medellång sikt (KAISU), klimat- och energistrategin samt den nationella planen för anpassning till klimatförändringen.

Projektets mål är att utveckla yrkesutbildningens hållbarhetskompetens inom naturresurssektorn, göra undervisningsgårdarnas, -trädgårdarnas och -skogarnas hållbarhetsprofiler kända och synliga samt att inkludera dem i AgriHubis verksamhet. AgriHubi, som startade i början av 2021, är jordbrukets kompetensnätverk som för samman aktörer som stöd för gårds- och trädgårdsföretagare. Verksamheten koordineras av Naturresursinstitutet och finansieras av jord- och skogsbruksministeriet. Jordbruksföretagarnas ekonomi- och ledningskompetens, lösningar inom smart jordbruk samt utnyttjande av datareserver är centrala teman som främjas i AgriHubi-nätverket. AgriHubi har en nättjänst, där nätverksaktörerna samlar den nyaste vetenskapliga informationen samt lösningar som utgår från forsknings- och utvecklingsarbete.

Profileringsarbetet stöder utnyttjandet av läroanstalternas infrastruktur i företagens, universitetens och forskningsinstitutens forsknings- och produktutvecklingsverksamhet och ökar kännedomen om dem lokalt och nationellt. Som en del av projektet kan man hjälpa undervisningsgårdar att identifiera vägen till att bli ett erkänt Living Lab.

Som en del av utvecklingsprogrammet presenteras profilerna på ett kommunikativt högklassigt sätt (finska, svenska, engelska) i AgriHubi och i anknytning till läroanstalternas marknadsföring. Projektet drar nytta av delat ansvar och målet är att projektet ska omfatta alla undervisningsgårdar och -skogar. Till exempel yrkesinstitut eller yrkeshögskolor kan vara sökande som är ansvariga för projektet. För projektet tillsätts en styrgrupp dit även representanter för jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen och AgriHubi bjuds in.

Syftet är att ur temat finansiera ett samprojekt som omfattar hela undervisningsgårdar och -skogsnätverket.

Stödnivåer i tema 1

- I fråga om statliga ämbetsverk och forskningsinstitut 70 procent
- Stöd till ekonomisk verksamhet 50 procent stort, 60 procent medelstort eller 70 procent litet företag (se definitionen av små och medelstora företag i kapitel 5.4.2)
 - stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
 - stöd till utbildning (artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
- Stöd till rådgivningstjänster för ekonomisk verksamhet 100 procent (artiklar 22 och 48 i gruppundantagsförordningen för jordbruket), se särskilda villkor i avsnitt 5.5.1 i ansökningsanvisningarna
- stöd till kunskapsutbytes- och informationsåtgärder inom skogsbrukssektorn för ekonomisk verksamhet 100 procent (artikel 47 i gruppundantagsförordningen för jordbruket)
- Till annan än ekonomisk verksamhet 90 procent
- I fråga om Finlands skogscentral 100 procent

Bakgrundsmaterial som gäller tema 1

[Läs mer om Kol-europrogrammet för livsmedelsproduktionen \(HERO-programmet\)](#) (på finska)

[Läs mer i redogörelsen om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning i klimatplanen för mark- och skogsbrukssektorn \(MISU\)](#) (på finska)

TEMA 2

Utveckling av ett program för kompletterande utbildning för jordbruksrådgivarnas och jordbruksföretagarnas hållbarhets-, ekonomi- och ledningskompetens

Den kraftiga omstruktureringen av jord- och skogsbruket i kombination med globala megatrender såsom klimatförändringen utmanar rådgivar- och utbildningsorganisationer inom sektorn till att möta det föränderliga kompetens- och kunskapsbehovet inom näringen. Den kunskapsbas som är nödvändig för att främja klimathållbarhet har stärkts i otaliga forsknings- och utvecklingsprojekt, och det centrala är att uppdaterad information också förmedlas så att den blir en del av den praktiska verksamheten och att de yrkesverksamma aktörernas kompetens- och kunskapsbehov identifieras i forskningsverksamheten och utbildningen av rådgivare.

I en kartläggning av kompetensbehov i yrkesområden som genomfördes av Utbildningsstyrelsen under hösten 2022 visade sig jordbruksekonomi, markvårdskompetens, kolbindning, reglering som gäller jord- och skogsbrukets miljölagstiftning och stödpolitik samt kompetens som gäller växthälsa vara de viktigaste kompetensområdena för jordbruksföretagare. Kompetensbehoven hos jordbruksexperter topades av företagsekonomi inom jordbruket och strategisk ledningskompetens, automation samt rådgivning avseende jordbruksekologi och utveckling av tjänster. Dessutom hade förutsägelsegruppen en kompletterande observation som var kompetens som gäller bevarande av den biologiska mångfalden. I redogörelsen som togs fram som stöd helheten för kompetens, utbildning och rådgivning i klimatplanen för markanvändningssektorn (MISU) rekommenderas också utveckling av gårdarnas hållbarhets-, ekonomi- och ledningskompetens. En viktig utgångspunkt är att stärka forskning och rådgivning samt kommunikation och samarbete mellan jordbruksföretagare.

I det eller de projekt som finansieras inom temat utarbetas och genomförs ett program/en modul för kompletterande utbildning som möter gårdarnas behov av ekonomi- och ledningskompetens som är förenlig med Kol-europrogrammet för livsmedelsproduktionen (HERO-programmet) och redogörelsen om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning i klimatplanen för markanvändningssektorn (MISU).

I projektet får forskare, rådgivare och/eller producenter av utbildningstjänster tillsammans genom praktiska fall exempelvis lära sig om gårdarnas utmaningar som gäller hållbarhets-, ekonomi- och ledningskompetens och hur dessa kan lösas genom att utnyttja forskningsinformation och förståelse av praxis. Projektets mål är att stärka gårdarnas hållbarhetskompetens på ett ekonomiskt lönsamt sätt. Genom fallen kan man till exempel lära sig om:

- mätning och identifiering av det ekonomiska värdet av kolbindning och utsläpp ur gårdens perspektiv (prissättning av icke-marknadsmässiga fördelar),
- fördelar med förvaltning av grundvattennivån och dess kostnader,
- alternativa sätt att använda underproduktiva åkrar,
- byggande av nya värdekedjor till exempel för våtmarksodlingsprodukter,
- andra fall som eventuellt påverkar gårdens klimathållbarhet och lönsamhet.

Till målgruppen hör aktörer som erbjuder fortbildning och rådgivningstjänster, till exempel institut som erbjuder vuxenutbildning, yrkeshögskolor, rådgivningsorganisationer och företag. Genomförande av projektet förutsätter samarbete till exempel med forskare, läroanstalter på olika stadier, företag och undervisningsgårdar. Det är bra att involvera projektpartnererna och utbildningens målgrupp i förberedelserna och genomförandet av projektplanen.

Målet är att finansiera 1–3 projekt inom temat.

Stödnivåer i tema 2

- I fråga om statliga ämbetsverk och forskningsinstitut 70 procent
- Stöd till ekonomisk verksamhet 50 procent stort, 60 procent medelstort eller 70 procent litet företag (se definitionen av små och medelstora företag i kapitel 5.4.2)
 - stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
 - stöd till utbildning (artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
- Stöd till rådgivningstjänster för ekonomisk verksamhet 100 procent (artiklar 22 och 48 i gruppundantagsförordningen för jordbruket), se särskilda villkor i avsnitt 5.5.1 i ansökningsanvisningarna
- Till annan än ekonomisk verksamhet 90 procent
- I fråga om Finlands skogscentral 100 procent

Bakgrundsmaterial som gäller tema 2

[Läs mer om Kol-europrogrammet för livsmedelsproduktionen \(HERO-programmet\)](#) (på finska)

[Läs mer i redogörelsen om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning i klimatplanen för markanvändningssektorn \(MISU\)](#) (på finska)

TEMA 3

Jord- och skogsbrukets och den övriga markanvändningens klimatdata tillgängliga – projekt för implementering av kommunikation, rådgivning och information

Forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller markanvändningssektorns projekthelhet för Fånga kolet-klimatåtgärder och andra aktuella teman samt privata aktörer har producerat mångsidig information som kan användas till att minska utsläppen i markanvändningssektorn, öka kolbindning och stärka jord- och skogsbrukets beredskap inför och anpassning till klimatförändringen.

I redogörelsen som omfattar markanvändningssektorns kompetens-, utbildnings- och rådgivningsbehov identifierades behovet av att genomföra utbildnings-, rådgivnings- och kommunikationsprojekt som sammanställer den information som Fånga kolet-projekten producerar och potentialen att utnyttja undervisningsgårdar och -skogar mer omfattande som inlärningsmiljöer.

I projektets teman sammanställs kommunikation som genomförs på ett pedagogiskt ändamålsenligt sätt och undervisnings-/utbildningsmaterial (till exempel artiklar, informationskort, infografer, podcast-sändningar, handböcker och rekommendationer med källor) som utgår från aktuell och ny information som redan har producerats i projekten. Aktören förutsätts behärska sammanställning av vetenskaplig information i kommunikativ form. I projektet beaktas även informationsbehovet på svenska och eventuellt på andra språk.

Vi söker utbildnings- och kommunikationsprojekt som sammanställer information för att sprida information och bearbeta den i ett lockande och informativt format som blir tillgängligt för målgrupperna (rådgivare, jord- och skogsbruksföretagare, lärare). Vi söker rådgivarorganisationer, aktörer eller konsortier som har en stark kunskapsbas och kontakter med odlare, skogsägare samt läroanstalter inom området för att genomföra projekt. I projektförberedelserna bör man se till att jord- och skogsbruksföretagare och läroanstalter inkluderas redan i planeringsfasen, varvid engagemanget får en stark början.

Ur temat kan man finansiera flera, olika stora projekt som gäller till exempel följande temaområden:

- olika åtgärder som förebygger avskogning.
- klimatsäkert bruk av torvåkrar och anläggning av våtmark på torvmarksåkrar.
- klimatsäker skötsel av torvmarksskogar.
- Upprätthållande av skogarnas tillväxt och goda hälsa samt bekämpning av skogsskador, i synnerhet hantering av granbarkborreskador och förebyggande av dem.
- Tydliggörande av kopplingarna mellan begränsning av klimatförändringen, anpassning och mångfalden samt bidragande faktorer till anpassning och sätten att stärka den bland aktörer på projekt- och organisationsnivå (till exempel Proagria, SLF, skogsvårdsföreningar, Paliskuntain yhdistys, Centralförbundet för Fiskerihushållning).
- Aktivering till klimatsäkert skogsbruk, vars exaktare beskrivning finns nedan.

Aktivering till klimatsäkert skogsbruk

Skogar täcker över 75 procent av Finlands landyta och därför har de en central roll i bekämpning av klimatförändringen och anpassningen till den. Skogarna och jordmånen binder koldioxid från atmosfären och lagrar det som kol i en naturlig process. Utvecklingen av kolsänkor och -lager i skogsmarker och därigenom hela skogssektorns klimatkonsekvenser kan påverkas betydligt genom lösningar som gäller skogsvård och -användning.

Målet är att bevara och öka kolsänkor i skogar bland annat genom att ta hand om skogarnas tillväxt och hälsa, främja beskogning, minska avskogning och beskoga impediment. Torvskogarna har en viktig roll som kollager, men de kan också utgöra betydande utsläppskällor. Med tanke på bekämpning av klimatförändringen är det viktigt att förutom att öka kolsänkor även säkerställa att de bevaras, eftersom risker som gäller skogarnas hälsa ökar allt eftersom klimatet blir varmare.

Vi söker projekt som kommunicerar omfattande och kunskapsbaserat om möjligheterna till klimatsmart skogsbruk samt ökningen av skogstillväxt och kolbindning. Allmänheten eller en enskild markägare kan vara föremål för kommunikationen. Målet med kommunikationen är att lyfta fram vilka möjligheter skogsbruket medför för stärkandet av kolsänkor samt informera allmänheten och skogsägare via flera kanaler om fördelar med åtgärderna. Projekten ökar medvetenheten om klimatsäker skogsvård och främjar konkreta åtgärder som ökar skogstillväxten. Vi söker aktörer inom skogsbranschen samt kommunikationsspecialister som har kännedom om skogsbranschen för att genomföra projekten. Projektet kan också genomföras av ett konsortium, och för att säkerställa målgruppsorientering och ändamålsenlighet samt effektivitet ska relevanta intressentgrupper samt slutanvändarna av informationen inkluderas i planeringen och i tillämpliga delar också i genomförandet.

Här söks ett storskaligt, riksomfattande projekt. Dessutom är det möjligt att finansiera enskilda åtgärder i anknytning till temat.

Stödnivåer i tema 3

- I fråga om statliga ämbetsverk och forskningsinstitut 70 procent
- Stöd till ekonomisk verksamhet 50 procent stort, 60 procent medelstort eller 70 procent litet företag (se definitionen av små och medelstora företag i kapitel 5.4.2)
 - stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
 - stöd till utbildning (artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
- Stöd till rådgivningstjänster för ekonomisk verksamhet 100 procent (artiklar 22 och 48 i gruppundantagsförordningen för jordbruket), se särskilda villkor i avsnitt 5.5.1 i ansökningsanvisningarna
- stöd till kunskapsutbytes- och informationsåtgärder inom skogsbrukssektorn för ekonomisk verksamhet 100 procent (artikel 47 i gruppundantagsförordningen för jordbruket)
- Till annan än ekonomisk verksamhet 90 procent
- I fråga om Finlands skogscentral 100 procent

TEMA 4

Träbyggande och träprodukter som kollager – läromaterial och utbildning

Beräkning av koldioxidavtryck och koldioxidhandavtryck (klimatutredningen) vid upphandling eller utbildning om styrning av byggandet

I projektet Beräkning av koldioxidavtryck och koldioxidhandavtryck erbjuds särskilt kommunala aktörer utbildning. Projekt består av en pilotdel och en utbildningsdel. Beräkning av koldioxidavtryck och koldioxidhandavtryck (klimatutredningen) ska genomföras med [miljöministeriets beräkningsmetoder](#). I pilotdelen beräknas koldioxidavtrycket och koldioxidhandavtrycket för vissa offentliga byggnader som exempel. Den som genomför beräkningen ska ha specialkunskaper i genomförande av LCA-beräkningar. De objekt som läggs fram för beräkning ska företrädesvis vara objekt som befinner sig i planeringsfasen. Det centrala är att observera sådana påverkande faktorer som kan styras genom upphandling och vilka storleksklasser de hör till. I projektets andra fas genomförs för kommunala aktörer utbildning om beräkning utifrån de beräkningsexempel som tas fram i pilotskedet. De utbildningar som genomförs ska vara öppna.

Inom temat finansieras ett projekt med högst 100 000 euro. Beskrivning av sättet att beräkna koldioxidavtrycket och den som genomför beräkningen ska presenteras redan i ansökan.

Träbyggnader och träprodukter som kollager-läromaterial för skolor och läroanstalter

Syftet med projekten är att på olika utbildningsstadier öka kompetens och förståelse som gäller träbyggnader och träprodukter som kollager. Finansiering riktas särskilt till fortsatt utveckling av material som har producerats i projekt som gäller träbyggande eller träprodukter till ett format som används i undervisning, dvs. målet är att främja bearbetning av material som har uppstått som resultat av projekt som har genomförts tidigare till läromaterial. Materialen ska riktas till elever på högstadiet eller studerande vid gymnasiet eller yrkesskolan. Materialen ska göras tillgängliga för allmänheten. De material som produceras kan till exempel vara elektroniska eller tryckta publikationer, videor eller lärmiljöer. Utarbetandet av nya webbplatser eller underhåll av befintliga webbplatser finansieras inte. Läromaterialets målgrupp och den plats där materialet ska placeras och en underhållsplan ska beskrivas i ansökan.

Inom temat finansieras högst fem projekt, med högst 20 000 euro per projekt.

Stödnivåer i tema 4

- I fråga om statliga ämbetsverk och forskningsinstitut 70 procent
- Stöd till ekonomisk verksamhet 50 procent stort, 60 procent medelstort eller 70 procent litet företag (se definitionen av små och medelstora företag i kapitel 5.4.2)
 - stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
 - stöd till utbildning (artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
- Stöd till rådgivningstjänster för ekonomisk verksamhet 100 procent (artiklar 22 och 48 i gruppundantagsförordningen för jordbruket), se särskilda villkor i avsnitt 5.5.1 i ansökningsanvisningarna
- Stöd till kunskapsutbytes- och informationsåtgärder inom skogsbrukssektorn för ekonomisk verksamhet 100 procent (artikel 47 i gruppundantagsförordningen för jordbruket)
- Till annan än ekonomisk verksamhet 90 procent
- I fråga om Finlands skogscentral 100 procent

TEMA 5

Utredningar

Färdplan för användning av torvåkrar

Med tanke på olika delområden som gäller hållbarhet finns det många förväntningar på användningen av torvåkrar. Torvåkrar har en stor potential att uppfylla de mål för minskningen av utsläpp av växthusgaser som har fastställts för jordbruks- och markanvändningssektorn. Användningen av torvåkrar påverkar dessutom jordbrukets vattenbelastning samt den biologiska mångfalden. Samtidigt är de en viktig del av livsmedelsproduktionen särskilt i nötboskapsdominerade områden. Enligt regeringsprogrammet ska åtgärderna för att minska utsläppen genomföras på ett socialt och regionalt rättvist sätt och med alla delområden i samhället delaktiga. Det finns anledning att granska ändringar i markanvändningen med tanke på flera samhällsmål för att uppnå ett resultat som är så förutseende och ändamålsenligt som möjligt.

Torvåkrar ligger ofta i områden med mycket jordbruk, och de är betydelsefulla för försörjningsberedskapen. Med tanke på livsmedelsproduktionen är det bra att observera att torvmarkens odlingssegenskaper skiljer sig från mineraljord. Den behöver mindre kvävegödsling och den behåller sin förmåga att ge skörd också under torra vegetationsperioder. Detta är betydelsefullt också med tanke på anpassning till klimatförändringen, då extrema väderförhållanden ökar som en följd av klimatförändringen.

Markanvändningsformen och odlingspraxisen påverkar växthusgasutsläppen, vattenbelastningen och den biologiska mångfalden. Torvåkrar är den mest betydande källan till jordbrukets växthusgasutsläpp. De innehåller mycket kol som frigörs då torven bryts ner. Torvmarker utgör cirka 11 procent av den totala

åkermarken, men cirka 60 procent av jordbrukets växthusgasutsläpp kommer från torvmarker. Låg grundvattennivå som beror på jordbruket, jordbearbetning, gödsling, kalkning och ökning av mineraljord påskyndar nedbrytningsprocessen i organisk jord, och även koldioxidproduktionen som en konsekvens av detta. Kolutsläpp som beror på jordbruk kan minskas genom att ändra odlingspraxisen.

Enligt forskning skulle de mest betydelsefulla och snabbaste utsläppsminskningar som kräver relativt liten yta för genomförande uppnås genom att ändra odlingspraxisen för torvåkrar. Utsläppen från torvmarksåkrar varierar beroende på åkerbrukssystemet och vattennivån. Utsläppen från både produktiva och icke-produktiva åkrar kan minskas. Utsläpp från torvåkrar kan minskas genom många åtgärder, såsom reglering av grundvattennivån, odling av fleråriga växter osv. Torvmarker ska behandlas platsspecifikt. Det pågår mycket forskning där information om åkrar med olika jordarter preciseras. Målet är att kostnadseffektivt och tillförlitligt ta fram information som är specifik för torvåkerskift om var torvmarkerna är belägna och om deras djup fram till 2025. I fortsatta undersökningar är det viktigt att information om näringsstatus ska integreras i uppgifterna om torvåkerskiften för att underlätta valet av lämplig efterbehandling.

Torvåkrar samt röjning och användning av ny åker omfattas av många mål och åtgärder som kan gå i samma riktning eller vara motstridiga. Utöver politisk styrning anses den privata sektorns och konsumenternas verksamhet ha en betydande roll för i vilken riktning användningen av torvåkrar utvecklas. Samhällsförändringar och incitamenteffekter kan medföra behov som gäller användningen av de nuvarande torvåkrarna eller resultatet av en förändrad användning.

Politisk styrning som redan används:

- Nationella åtgärder: till exempel stöd för beskogning av impediment (åkrar som inte längre brukas, områden som inte längre används i torvproduktionen)
- CAP torvmarksåtgärder och mål
- CAP övriga mål

Förväntad eller kommande politisk styrning:

- EU:s strategi för biologisk mångfald och förordningen om restaurering av natur (restaureringsförordningen)
- EU:s förslag till lagstiftning om avlägsnande av produkter som orsakar avskogning från EU:s marknad
- EU:s förslag till lagstiftning om hälsosam mark (2023)
- stöd för beskogning (lågproduktiva åkrar)
- avgift för förändring av markanvändning
- en frivillig kolmarknad
- program för våtmarksodling av torvåkrar och främjande av våtmarksodling
- övriga nationella (klimat- och energipolitiska) mål (klimatlagen, klimatplanen för markanvändningssektorn, klimatpolitiska planen på medellång sikt, klimat- och energistrategin)

Måltillstånd som styr färdplanen för användning av torvåkrar:

Användningen av torvåkrar har förändrats på ett övergripande hållbart sätt fram till 2040. Sektorn har kunnat möta de krav som restaureringsförordningen och den övriga lagstiftningen ställer samt samhällets förväntningar. Torvåkeröjningen har upphört. Det finns redskap som hjälper oss att anpassa oss till en förändrad verksamhetsmiljö.

Målet för redogörelsen är att skapa en helhetsuppfattning av de effekter som de centrala klimat-, energi-, bio-, och cirkuläreconomiska, miljö- och livsmedelspolitiska färdplaner, program och strategier samt den lagstiftning som styr användningen av torvåkrar har. Syftet är att ta fram en beskrivning av åtgärder, tidpunkter för åtgärder och deras kostnader, med vilka det önskade måltillståndet uppnås på ett sätt som rättvist för alla parter. Dessutom identifieras om det är möjligt att uppnå synergifördelar med förändrad markanvändning, till exempel med tanke på energiproduktionen eller översvämningsskyddet.

Beredningen av färdplanen för användning av torvåkrar genomförs som en redogörelse. Den som genomför redogörelsen fastställer en beredningsmodell för färdplanen och de resurser som behövs för att genomföra modellen tillsammans med beställaren. Som stöd för beredningen av färdplanen tillsätts en styrgrupp dit även representanter för ministerier, näringen samt forskning bjuds in.

Utredning av möjligheterna att använda trä i brolösningar för gång- och cykeltrafiken, vandrings- och friluftsleder samt motionsplatser och resmål

I en utredning som gäller brolösningar för gång- och cykeltrafiken, vandrings- och friluftsleder samt motions- och resmål ska ovan nämnda broar kartläggas i vissa fastställda områden, såsom i vissa landskap. Möjligheterna att öka användningen av trä i ovan nämnda brolösningar ska bedömas utifrån kartlägningsarbetets resultat och samtidigt inleda utvecklingsåtgärder som gäller främjande av användning av trä till exempel för att ta fram nya typlösningar. I projekten utreds möjligheterna att skapa ett elektroniskt, uppdaterat informationssystem som innehåller information angående om föremålen är i gott skick och deras egenskaper. Systemet ska omfatta brolösningar för gång- och cykeltrafik, rekreations-, vandrings- och friluftsleder samt motionsplatser och resmål. I projektet utnyttjas den verksamhetsmodell för bland annat insamling, förädling och delning av brodata som utvecklades inom projektet Virkesanvändning i infrastrukturen 2021–2022. Projektets målgrupp är bland annat kommuner, städer, instanser som underhåller friluftsleder samt företag som planerar och bygger broar, och de ska även delta i att genomföra projektet. Projektet ska innehålla ett avsnitt, vars syfte också är att öka kompetensen om temat. Som stöd för projektförberedelser tillsätts en styrgrupp.

Inom temat finansieras ett projekt med högst cirka 100 000 euro.

Stödnivåer i tema 5

- I fråga om statliga ämbetsverk och forskningsinstitut 70 procent.
- Stöd till ekonomisk verksamhet 50 procent stort, 60 procent medelstort eller 70 procent litet företag (se definitionen av små och medelstora företag i kapitel 6.4.2)
 - stöd som beviljas forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen)
- Till annan än ekonomisk verksamhet 90 procent
- I fråga om Finlands skogscentral 100 procent

5. Allmänna ansökningsanvisningar

5.1 Bakomliggande lagstiftning

Den rättsliga grunden för användningen av anslaget fastställs i statsrådets förordning om understöd under 2020–2025 till klimatåtgärder inom markanvändningssektorn och om det anslag som anvisats för detta ändamål (5/2021). I förordningen föreskrivs om de grunder och förfaranden som ska iakttas när understöd beviljas eller finansiering anvisas för genomförande av projekt som stöder klimatåtgärder inom markanvändningssektorn. Jord- och skogsbruksministeriet kan använda anslaget till statsunderstöd och offentlig upphandling samt anvisa anslag till statliga ämbetsverk eller inrättningar. Med statsunderstöd avses finansiering med karaktären av stöd som beviljas för att understöda en viss verksamhet eller ett visst projekt. I fråga om offentlig upphandling följs lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Se även:

[Statsrådets förordning om understöd åren 2020–2025 till klimatåtgärder inom markanvändningssektorn och om det anslag som anvisats för detta ändamål 5/2021](#)

[Statsunderstödslagen \(688/2001\)](#)

[Lagen om offentlig upphandling och koncession \(1397/2016\)](#)

5.2 Allmänna förutsättningar för finansiering

För de utvalda projekten fattas ett understödsbeslut i enlighet med statsunderstödslagen, och för de statliga inrättningar som ingår i ett konsortium fattas ett finansieringsbeslut. Stöd kan beviljas för ekonomisk och annan än ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses all verksamhet där varor och tjänster tillhandahålls på marknaden.

Beviljandet av understöd och anvisandet av anslag ska grunda sig på en helhetsbedömning och på en bedömning av verksamhetens eller projektets verkningsfullhet med tanke på målen för användningen av anslaget samt kostnadseffektiviteten, kvaliteten och genomförbarheten hos projektet som stöds. En ytterligare förutsättning är att följande anges i den plan som gäller verksamheten eller projektet:

- a. verksamhetens eller projektets inverkan på de i regeringsprogrammet angivna klimatmålen för markanvändningssektorn samt projektets ekonomiska och övriga samhällseliga betydelse;
- b. sakkunskapen hos de personer som deltar i verksamheten eller projektet och annan organisering av genomförandet av projektet; samt
- c. hur resultaten av verksamheten eller projektet ska omsättas i praktiken.

De personer som genomför ändamålet med anslaget ska ha sakkunskap och erfarenhet i anslutning till det projekt eller den verksamhet som finansieras.

Den finansiering som beviljas får inte överlappa annan offentlig finansiering. Sökanden ska i ansökan ange alla finansieringskällor som planerats för projektet.

5.3 Förutsättningar för sökanden

Anslag kan sökas av offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, såsom utvecklingsammanslutningar, högskolor, kommuner, landskapsförbund, Forststyrelsen, rådgivningsorganisationer, läroanstalter på andra stadiet, renbeteslag, församlingar, Finlands skogscentral, forskningsinstitut, statliga ämbetsverk, universitet, föreningar och företag. Stödnivåerna och villkoren för beviljande av stöd varierar mellan sökandena. Sökandena kan samarbeta med andra aktörer och bilda projektkonsortier.

5.4 För vilken typ av verksamhet kan understöd sökas?

Understöd kan beviljas för såväl ekonomisk verksamhet (statligt stöd) som annan än ekonomisk verksamhet. Det är inte sökandens organisationsform som direkt avgör om det är fråga om statligt stöd eller stöd för ekonomisk verksamhet utan verksamhetens karaktär.

Sökanden ska lägga fram en projektplan samt den totala budgeten och finansieringen för projektet. Godtagbara kostnader för ekonomisk verksamhet fastställs nedan. På annan än ekonomisk verksamhet tillämpas jord- och skogsbruksministeriets [anvisningar om specialunderstöd](#) (på finska).

Stöd villkoren för ekonomisk verksamhet baserar sig på EU:s allmänna gruppundantagsförordning och jordbrukets gruppundantagsförordning. I varje tema anges separat vilken artikel som tillämpas. (STATLIGT STÖD)

- [Länk till den allmänna gruppundantagsförordningen.](#)
- [Länk till gruppundantagsförordningen för jordbruket.](#)

På stöd till annan än ekonomisk verksamhet samt statliga forskningsinstitut och byråer tillämpas jord- och skogsbruksministeriets villkor för specialunderstöd.

Jord- och skogsbruksministeriet sparar uppgifter om stöd och avgifter som beviljas företag i det gemensamma datalagret för företagsstöd.

5.4.1 Särskilda villkor för statligt stöd till företag

Stöd kan inte beviljas företag som har ekonomiska svårigheter i enlighet med artikel 2.18 i den allmänna gruppundantagsförordningen. Sökanden ska i sin ansökan försäkra att det inte är ett företag i svårigheter. Dessutom ska jord- och skogsbruksministeriet ges möjlighet att granska detta i företagets bokslut. Finansiering utbetalas inte till ett företag som med stöd av ett tidigare beslut av kommissionen är föremål för krav på återbetalning av stöd som är olagligt och oförenligt med den inre marknaden. Förutsättningen för att bevilja stöd är att finansieringsmottagaren inte omfattas av ekonomiska sanktioner som har införts av Europeiska unionen eller FN.

5.4.2 Definitioner

Med små och medelstora företag eller **SME-företag** avses företag som uppfyller grunderna i bilaga I till den allmänna gruppundantagsförordningen och jordbrukets gruppundantagsförordning. Definitionen av företagets storlek påverkas av personalantalet, den årliga omsättningen, balansomslutningen för föregående räkenskapsperiod samt företagets oberoende. Följande användarhandledning är till hjälp vid definitionen av företagets storlek:

- [Europeiska kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.](#)

Med organisation för forskning och kunskapspridning avses en sådan enhet (såsom universitet eller forskningsinstitut, tekniköverföringsorgan, innovationsmäklare, forskningsinriktade fysiska eller virtuella gemensamma enheter), oberoende av dess rättsliga status (offentlig- eller privaträttslig) eller finansieringssätt, vars främsta syfte är att bedriva oberoende grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling eller att sprida resultaten av sådan verksamhet genom undervisning, offentliggörande eller kunskapsöverföring. Om en sådan enhet även bedriver ekonomisk verksamhet måste finansieringen, kostnaderna och intäkterna av den ekonomiska verksamheten redovisas separat. Företag som kan utöva ett avgörande inflytande över en sådan organisation, till exempel i egenskap av aktieägare eller medlemmar, får inte ha företräde till de resultat som organisationen uppnår.

Samarbetsprojekt:

Ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet kan delta i ett konsortieprojekt utan att ansöka om finansiering enligt följande villkor, varvid det inte betraktas som indirekt statligt stöd till företaget i fråga. Om företaget ansöker om stöd för verksamheten, se punkten Statligt stöd för ekonomisk verksamhet.

Anslaget får användas till att bedriva oberoende forsknings- och utvecklingsverksamhet i syfte att öka kunskapen och förbättra förståelsen, inbegripet samarbetsbaserad forsknings- och utvecklingsverksamhet. En förutsättning är att verksamheten ordnas i enlighet med kapitel 2.2.2 i meddelandet från kommissionen om rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (EUT 2014/C 198/01). I praktiken innebär detta projekt som genomförs som gemensamma projekt mellan ett forskningsinstitut och andra aktörer, det vill säga **som ett effektivt samarbete**. I meddelandet fastställs de villkor under vilka företag som samarbetar inte anses få statligt stöd. Kriterier för statligt stöd är bland annat ekonomisk verksamhet och förmån ur offentliga medel. När samarbetet organiseras i enlighet med kapitel 2.2.2 i meddelandet är verksamheten ekonomisk, men det är inte fråga om en förmån. Därför behöver den rättsliga grunden för statligt stöd när det gäller samarbete inte utredas.

Genomförandet av ett projekt anses vara ett effektivt samarbete om minst två oberoende parter strävar mot ett gemensamt mål baserat på arbetsfördelning och gemensamt fastställer dess tillämpningsområde, deltar i dess utformning, bidrar till dess genomförande och delar de finansiella, tekniska, vetenskapliga och andra riskerna samt resultaten av projektet.

En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och på så sätt befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Villkoren för ett samarbetsprojekt, särskilt när det gäller bidrag till dess kostnader, delning av risker och resultat, spridning av resultat samt tillgång till och regler för fördelning av immateriella rättigheter, måste fastställas innan projektet inleds. Villkoren för samarbetet ska fastställas i konsortialavtalet för genomförandet av projektet.

Om ett samarbetsprojekt utförs gemensamt av företag, forskningsorganisationer eller forskningsinfrastrukturer anser Europeiska kommissionen att inget indirekt statligt stöd ges till de deltagande företagen via dessa enheter till följd av gynnsamma samarbetsvillkor, om ett av följande villkor är uppfyllt:

- a. de deltagande företagen står för hela kostnaden för projektet; eller
- b. de resultat av samarbetet som inte ger upphov till immateriella rättigheter får spridas och eventuella immateriella rättigheter som är ett resultat av den verksamhet som forskningsorganisationer eller forskningsinfrastrukturer bedriver tillfaller helt och hållet dessa företag; eller
- c. eventuella immateriella rättigheter som projektet ger upphov till och relaterade tillträdesrättigheter tilldelas de olika samarbetsparterna på ett sätt som korrekt motsvarar deras arbetsblock, bidrag och respektive intressen; eller
- d. forskningsorganisationerna eller forskningsinfrastrukturerna får en ersättning som motsvarar marknadspriset för de immateriella rättigheter som är ett resultat av deras verksamhet och som förs över på de deltagande företagen. Det absoluta värdet på eventuella bidrag, såväl finansiella som icke-finansiella, från de deltagande företagen till kostnaderna för forskningsorganisationernas eller forskningsinfrastrukturernas verksamhet som resulterade i de berörda immateriella rättigheterna får dras av från denna ersättning.

5.5 Beviljande av understöd och godtagbara kostnader

Understöd beviljas på basis av ansökan. De godtagbara kostnaderna fastställs enligt stödform. I början av ansökningstemat listas stödformerna för temat i fråga. När statliga ämbetsverk och forskningsinstitut är sökande, antingen självständigt eller som en del av ett konsortium, anvisas finansieringen separat som en överföring av statens anslag. För medlemmarna i ett konsortium fattas separata understöds- eller finansieringsbeslut. Den finansieringsandel, som jord- och skogsbruksministeriet anvisar för utvecklingsprojekt som finansieras ur åtgärdshelheten inom markanvändningssektorn, är behovsprövad. I finansieringsbeslutet anges jord- och skogsbruksministeriets finansiering i procent av projektets godtagbara kostnader.

Läs följande avsnitt om sökanden är ett företag eller om en del av konsortiet är ett företag:

5.5.1 Statligt stöd för ekonomisk verksamhet

Understöd kan beviljas för ekonomisk verksamhet (statligt stöd) när understödet följer Europeiska unionens regler om statligt stöd.

I projektansökan kan statsunderstöd beviljas för följande stödformer:

1. forsknings- och utvecklingsprojekt,
2. utbildningsstöd,
3. stöd till rådgivningstjänster
4. stöd till kunskapsöverförings- och informationsåtgärder inom skogsbrukssektorn eller
5. stöd till rådgivningstjänster inom skogsbrukssektorn.

Godtagbara kostnader enligt stödform presenteras nedan.

1. Forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25 i den allmänna gruppundantagsförordningen):

- a. personalkostnader:** forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet;
- b. kostnader för instrument och utrustning** i den utsträckning och under den tid som de har använts för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande;
- c. kostnader för byggnader och mark** i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande;
- d. kostnader för kontraktsforskning**, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten;
- e. andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader**, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

2. Stöd till utbildning (artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen):

- a. personalkostnader för lärare, för de timmar då lärarna deltar i utbildningen;
- b. driftskostnader för lärare och deltagare som har direkt samband med utbildningsprojektet, t.ex. resekostnader, material och utrustning som har ett direkt samband med projektet, avskrivning av hjälpmedel och utrustning, i den utsträckning de används uteslutande för utbildningsprojektet. Logikostnader omfattas inte med undantag för ett nödvändigt minimum av logikostnader för deltagare som är arbetstagare med funktionshinder;
- c. kostnader för rådgivning i samband med utbildningsprojektet;
- d. personalkostnader för deltagare och allmänna indirekta kostnader (administrativa kostnader, hyra, allmänna omkostnader) för de timmar då praktikanterna deltar i utbildningen.

3. Stöd för rådgivningstjänster (artikel 22 i gruppundantagsförordningen för jordbruket):

Detta stöd ska anta formen av en subventionerad tjänst. Den som tillhandahåller rådgivningstjänster ska vara opartisk och inte ha intressekonflikter. Stödbeloppet ska vara begränsat till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna upp till 25 000 euro per treårsperiod, för rådgivning från tjänsteleverantörer till en enskild stödmottagare som är verksam inom primär jordbruksproduktion. Stödbeloppet ska vara begränsat till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna upp till 200 000 euro per treårsperiod, för rådgivning från tjänsteleverantörer till en enskild stödmottagare som är verksam inom bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter.

Rådgivningen får också omfatta jordbruksföretagets ekonomiska resultat och miljöprestanda, inbegripet konkurrensaspekter. I denna ansökan kan detta omfatta rådgivning som gäller ekologiskt jordbruk, ökning av den biologiska mångfalden eller den biologiska mångfaldens prestanda. Sådana kostnader som uppstår på grund av rådgivning räknas inte med i ovan framlagda takbelopp för stöd enligt artikel 22 i gruppundantagsförordningen för jordbruk.

4. Stöd för kunskapsutbytes- och informationsåtgärder inom skogsbrukssektorn (artikel 47 i gruppundantagsförordningen för jordbruket):

- a. kostnaderna för att organisera och genomföra kunskapsutbytes- eller informationsåtgärden;
- b. när det gäller demonstrationsprojekt i samband med investeringar:
 - i. uppförande, förvärv, inklusive leasing, eller upprustning av fast egendom; förvärv av mark ska endast vara stödberättigande upp till 10 procent av övriga sammanlagda stödberättigande utgifter för den berörda transaktionen, med undantag för markköp om stödet beviljas inom ramen för den strategiska GJP-planen;
 - ii. inköp eller hyrköp av maskiner och utrustning upp till tillgångens marknadsvärde;
 - iii. allmänna kostnader som är kopplade till de utgifter som avses i leden i och ii, såsom arvoden för arkitekter, ingenjörer och konsulter, arvoden kopplade till rådgivning om miljömässig och ekonomisk hållbarhet, inbegripet genomförbarhetsstudier; genomförbarhetsstudier ska fortsätta att vara stödberättigande utgifter även när, på grundval av deras resultat, inga utgifter enligt leden i och ii uppstår;
 - iv. utgifter för förvärv, utveckling eller användning av programvara, molnlösningar och liknande samt förvärv av patent, licenser, upphovsrätt och varumärken;
- c. kostnader för resa, inkvartering och dagtraktamenten för deltagarna. Rörelsekapital får inte anses vara en stödberättigande kostnad.

5. Stöd för rådgivningstjänster inom skogsbrukssektorn (artikel 48 i gruppundantagsförordningen för jordbruket)

Detta stöd ska anta formen av en subventionerad tjänst. Den som tillhandahåller rådgivningstjänster ska vara opartisk och inte ha intressekonflikter.

Stödet ska vara begränsat till 100 procent av de stödberättigande kostnaderna och får inte överstiga 200 000 euro per företag under en treårsperiod.

Läs följande avsnitt om sökanden eller en medlem i ett konsortium är en aktör som inte bedriver ekonomisk verksamhet (till exempel ett forskningsinstitut, en allmännyttig förening, en kommun, ett landskapsförbund eller ett statligt ämbetsverk):

5.5.2 Statsunderstöd för annan än ekonomisk verksamhet

Statsunderstöd kan beviljas för annan än ekonomisk verksamhet. Understöd kan beviljas för ett projekt eller en verksamhet som hänför sig till en lagstadgad uppgift eller någon annan uppgift som handhas av en kommun eller ett landskap, eller för en offentlig förvaltningsuppgift för Finlands skogscentral.

På de godtagbara kostnaderna för understöden tillämpas jord- och skogsbruksministeriets anvisningar om allmänna understöd och specialunderstöd som finns på [jord- och skogsbruksministeriets webbplats \(på finska\)](#).

För statliga ämbetsverk eller forskningsinstitut gäller samma godtagbara kostnader som för understöd, men finansieringen beviljas som en överföring av anslag inom staten, inte som understöd.

5.5.3 Ansökningarnas offentlighet och dataskydd

Ansökan och dess bilagor är i princip en offentlig handling. Offentligheten grundar sig på lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Sökanden ska specificera eventuella sekretessbelagda avsnitt och precisera sekretessgrunden. I jord- och skogsbruksministeriets verksamhet iakttas dataskyddslagstiftningen. Ministeriets dataskyddsbeskrivning som gäller det elektroniska ansöknings-systemets personregister samt dataskyddsbeskrivningen för Fånga kolet-projekten finns här (på finska):

- [Dataskyddsbeskrivning för ansökningsystemet personregister](#)
- [Fånga kolet-dataskyddsbeskrivning](#)

5.6 Bedömning av ansökningarna

Projekten ska uppfylla målen i [klimatplanen för markanvändningssektorn](#), stödja genomförandet och implementeringen av planens åtgärder för att minska utsläpp, stärka kolsänkor och -lager och anpassa markanvändningssektorn till klimatförändringen samt vara i linje med [statsrådets förordning 5/2021](#) (3 § och 6 §).

Beviljandet av statsunderstöd och anvisandet av anslag ska grunda sig på en helhetsbedömning och på en bedömning av verksamhetens eller projektets verkningsfullhet med tanke på målen för användningen av anslaget samt kostnadseffektiviteten, kvaliteten och genomförbarheten hos projektet som stöds (SRf 5/2021, 5 §). I bedömningen används kriterierna nedan och den numeriska bedömningen ges mellan 1 och 5, varvid 5 är det bästa betyget. För punkt 1 kan projektet också få betyget 0, och då bedöms inte projektet i fråga om de övriga kriterierna och det beviljas ingen finansiering. De personer som genomför ändamålet med anslaget ska ha sakkunskap och erfarenhet i anslutning till den verksamhet eller det projekt som finansieras.

1. Effektivitet i förhållande till målen i klimatplanen för markanvändningssektorn och Finlands mål för koldioxidneutralitet (bedömningsskala 0–5)

Då betyg ges beaktas hur projektet främjar uppnåendet av målen i klimatplanen för markanvändningssektorn och implementering av åtgärder och hur det uppfyller målen för användningen av anslaget (SRf 5/2021, 3 §), dvs. målen om att i) bevara och stärka kolsänkorna och kollagren på kort och lång sikt, ii) minska utsläppen av växthusgaser, iii) främja jord- och skogsbrukets anpassning till klimatförändringen, samt/eller iv) producera information till stöd för klimatåtgärder och främja användningen av denna information. I fråga om projekt som implementerar information beaktas även hur projektet främjar implementering av information som produceras i Fånga kolet-helheten. I bedömningen fästs vikt bland annat vid hur tydligt och spårbart projektets effekter och effektivitet har presenterats. **Om projektet får noll i effektivitetsbedömningen, bedöms inte projektet längre i fråga om andra kriterier.**

2. Projektets kostnadseffektivitet, kvalitet ja genomförbarhet (bedömningsskala 1-5)

Vid bedömning av projektets genomförbarhet och kvalitet fästs vikt bland annat vid hur tydliga projektets mål är samt om det är möjligt att med projektplanen uppnå de fastställda målen. Dessutom beaktas om de valda metoderna och angreppssätten är övertygande och effektiva, om projektplanen och budgeten är realistiska, om projektet ger resultat kostnadseffektivt och hur effektiva och lämpliga de planerade åtgärderna är för att uppnå effektivitet.

3. Sökandens sakkunskap och förtrogenhet med ämnesområdet (bedömningsskala 1-5)

De personer som genomför ändamålet med anslaget ska ha sakkunskap och erfarenhet i anslutning till den verksamhet eller det projekt som finansieras. Då betyget ges beaktas den sakkunskap och förtrogenhet med ämnesområdet som de organisationer som deltar i projektet samt de personer som redan eventuellt utsetts har. I bedömningen fästs vikt bland annat vid om sökanden har den förmåga och kompetens som behövs för att genomföra och leda det planerade projektet samt för att genomföra interaktion.

4. Organisering av genomförande av projektet (bedömningsskala 1-5)

Då betyget ges beaktas vilken roll de instanser som genomför projektet har inom markanvändningssektorn. I denna ansökan önskas särskilt sökande som redan har ett nära samarbete med aktörer inom markanvändningssektorn och som effektivt kan implementera projektresultaten hos den valda målgruppen. I fråga om konsortier fästs vikt vid konsortiets ändamålsenlighet, mångsidighet och funktionsduglighet. I bedömning uppmärksammas även bland annat om partnerernas kompetens kompletterar varandra, om konsortiets alla deltagare har en tydlig roll och nödvändiga resurser för att genomföra sitt ansvarsområde och om projekthanteringen samt organiseringen och ledningen av projektet är ändamålsenliga. Dessutom beaktas om centrala aktörer har inkluderats i förberedelsen och genomförandet av projektet, och hur lämpliga samarbetsformerna är.

5. Projektresultatens användbarhet, reproducerbarhet och expanderbarhet (bedömningsskala 1-5)

Då betyg ges fästs vikt vid hur tillämpningsbara projektresultaten och -lösningarna är i beslutsfattandet och i den praktiska verksamhetsmiljön. I bedömningen beaktas bland annat kommunikations- och interaktionsplanens kvalitet och lämplighet för projektets målgrupp. Dessutom beaktas den målgrupp som projektet ska nå samt om projektresultaten senare kan skalas upp för en större målgrupp.

6. Var placeras projektet längs effektivitetsstigen (bilaga 2) (bedömningsskala 1-5)

I ansökan önskas i första hand projekt som placeras i slutet av effektivitetsstigen. Om projektet placeras i punkt 1 eller 2 (förberedelsefasen), får det betyget 1. Om projektet placeras i punkt 3 eller 4 (accelerationsfasen), får det betyget 2. Om projektet placeras i punkt 5 (progressionsfasen), får det betyget 3. Om projektet placeras i punkt 6 (slutspurt, indirekt påverkan på beslutsfattandet), får det betyget 4 och om det placeras i punkt 7 (slutspurt, direkt påverkan på beslutsfattandet), får det betyget 5.

7. Främjande av principerna för hållbar utveckling, med beaktande av hållbarhetens olika delområden (verbal bedömning)

En verbal bedömning av hur och vilken annan slags effektivitet som åstadkoms genom projektet, till exempel för att främja hållbarhet i ekonomisk verksamhet, sysselsättning och social hållbarhet (inklusive rättvisa och godtagbarhet), för att stärka resiliens och minska miljöolägenheter (till exempel effekter på vattendrag, minskning av den biologiska mångfalden).

BESKRIVNINGAR AV BETYG:

5 = utmärkt: ansökan uppfyller alla krav enligt bedömningskriterierna, de eventuella bristerna är små

4 = mycket bra: ansökan uppfyller kraven enligt kriteriet mycket väl, endast få brister

3 = bra: ansökan uppfyller kraven enligt kriteriet väl, innehåller en del brister

2 = nöjaktig: ansökan uppfyller i någon mån kraven enligt kriteriet, innehåller betydande brister

1 = svag: ansökan uppfyller kraven enligt kriteriet endast svagt eller ansökan innehåller allvarliga brister.

0 = Om projektet får noll i effektivitetsbedömningen, bedöms inte projektet längre i fråga om andra kriterier.

Jord- och skogsbruksministeriet kan, om det vill, be att utomstående parter ska bedöma projekten.

Jord- och skogsbruksministeriet kan föreslå att olika sökandes projekt slås samman eller att de ändras.

I sådana fall kontaktar jord- och skogsbruksministeriet sökanden separat. Jord- och skogsbruksministeriet beaktar överlappningar vid val av projekt och synergifördelar med projekt som redan pågår och förbehåller sig rätten att låta bli att finansiera ett enda projekt. Jord- och skogsbruksministeriet förbehåller sig rätten att bevilja mindre finansiering än vad som har sökts.

PROJEKTPLAN

Projektplanen ska beakta målen för och åtgärderna i klimatplanen för markanvändningssektorn samt i tillämpliga delar innehållet i utredningen om helheten för kompetens, utbildning och rådgivning. En ytterligare förutsättning är att följande anges i den plan som gäller verksamheten eller projektet:

- a. verksamhetens eller projektets inverkan på de i regeringsprogrammet angivna klimatmålen för markanvändningssektorn samt projektets ekonomiska och övriga samhälleliga betydelse;
- b. sakkunskapen hos de personer som deltar i verksamheten eller projektet och annan organisation av genomförandet av projektet; samt
- c. hur resultaten av verksamheten eller projektet ska omsättas i praktiken.

Projektplanen ska iakttä följande struktur och dess maximala längd är 10 A4-sidor.

Projektets rubrik och genomförare

1. PROJEKTETS EFFEKTIVITET OCH MÅL

- Beskriv projektets huvudmål och detaljerade mål
- Beskriv verksamhetens eller projektets uppskattade eller förväntade effektivitet i förhållande till målen för användningen av anslaget till klimatåtgärder inom markanvändningssektorn (SRF 5/2021, 3 §) och i förhållande till målen och åtgärderna i klimatplanen för markanvändningssektorn (se klimatplanen för markanvändningssektorn). Vilka effekt- och effektivitetskedjor främjar uppnåendet av dessa mål?
- Beskriv hur projektet främjar implementering av information som produceras i Fånga kolet-helheten.

2. GENOMFÖRANDE AV PROJEKTET

- Beskriv hur genomförandet av projektet organiseras och arbetsplanen, till exempel eventuella arbetspaket, tidsplanen (som innehåller centrala milstolpar och resultat), projektledningen, uppföljning av genomförandet och ordnande av administration, centrala metoder och material såsom till exempel de kunskaper och resultat som produceras inom Fånga kolet-helheten och som implementeras av projektet.
- Beskriv planens kommunikations- och interaktionsplan, till exempel hur interaktionen genomförs mellan de centrala aktörerna och vilka kommunikationskanaler och -metoder som används.
- Beskriv också vilka samarbetsformer man har planerat ska användas inom projektet, om det är fråga om ett konsortieprojekt.
- Bedöm och beskriv de risker som kan förknippas med genomförande av projektet och som till exempel kan gälla de metoder som används, genomförandet eller tillgången till resurser.
- Beskriv med vilka indikatorer man kan följa upp och bedöma projektets framgång.

3. DE SOM GENOMFÖR PROJEKTET OCH DERAS ANSVARSOMRÅDEN

- Beskriv sakkunskapen hos de organisationer som deltar i projektet samt deras ansvarsområde och lämplighet för att genomföra projektet. Beskriv hur samarbetet mellan de organisationer som deltar i projektet främjas inom projektet.
- Beskriv sakkunskapen hos de personer som deltar i verksamheten eller projektet och deras lämplighet för att genomföra projektet.

4. PROJEKTETS RESULTAT OCH LÖSNINGAR

- Beskriv de förväntade resultaten och lösningarna.
- Beskriv de målgrupper som nås med hjälp av projektet, direkta och indirekta klimateffekter samt deras tidsintervall. Hur uppnås effektivitet under och efter projektet?
- Beskriv projektets eventuella ekonomi- och sysselsättningseffekter, andra sociala effekter (inklusive rättvisa och godtagbarhet), effekter på stärkandet av resiliens samt miljökonsekvenser (inklusive effekter på vattendragen, effekter på den biologiska mångfalden)
- Beskriv och motivera var projektet placeras längs effektivitetsstigen (se bilaga 2)

5. HUR RESULTATEN AV VERKSAMHETEN ELLER PROJEKTET SKA OMSÄTTAS I PRAKTIKEN.

- Beskriv vilka effekter projektet har på den praktiska verksamheten
- Beskriv hur projektets resultat omsätts i praktiken så att de integreras som en del av organisationernas normala verksamhet och så att genomförandet inte begränsas till ett enskilt projekt.

6. PROJEKTETS TOTALA BUDGET OCH FINANSIERINGSPLAN, INKLUSIVE PROJEKTS ALLA FINANSIERINGSKÄLLOR

- Beskriv projektets totala budget, finansieringsplan och alla finansieringskällor. Budgeten ska läggas fram endast med godtagbara kostnader och moms-specificerat per aktör så att det framgår av planen om momsen blir den slutliga kostnaden för den aktör som ansöker om finansiering. Dessutom ska av budgeten framgå den använda koefficienten för allmänna kostnader per aktör.

PLACERING LÄNGS EFFEKTIVITETSSTIGEN

Gaia Consulting Oy och Pellervo ekonomisk forskning PTT utvecklade för bedömningen av utvecklingsprojekten Fånga kolet en modell för en effektivitetsstig som beskriver hur långt projekten är från att realisera en konkret klimatpåverkan. Bakom effektivitetsstigen ligger en förändringsteoretisk tanke, enligt vilken det vore ändamålsenligt för markanvändningssektorns klimatmål att ny information filtreras till metoder som testas och införs, och som mark-/skogsägare (eller andra relevanta beslutsfattare, såsom städer eller statsförvaltningen) tillägnar sig.

Effektivitetsstigen har sju steg. Vad gäller stigen tänker man att informationens livscykel är uppdelad i fyra olika huvudfaser som är förberedelsefasen, accelerationsfasen, progressionsfasen och slutspurten. Dessa är åter uppdelade i tillämpad forskning, utredningar och utvecklingsöversyner, metodutveckling, bedömning av metoder, försök och pilotförsök, indirekt påverkan på beslutsfattandet samt direkt påverkan på beslutsfattandet. Effektivitetsstigen beskrivs nedan, på bild 1.

Bild 1. Effektivitetsstig för bedömning av projektens effektivitet (Gaia Consulting Oy och Pellervo ekonomisk forskning PTT 2023).

Förberedelse		Accelererande		Progression	Slutspurt	
1. Tillämpad forskning och modellering	2. Utredningar och utvecklingsöversyner	3. Metodutveckling	4. Bedömning av metoder	5. Försök och pilotförsök	6. Indirekt påverkan på beslutsfattande	7. Direkt påverkan på beslutsfattande
Mål: Tillämpar grundforskning på ett visst objekt/tema för att producera ny information, med akademiska forskningsmetoder. Producerar bränsle för fortsatta utredningar. Kännetecken: Vetenskapliga publikationer och artiklar	Mål: Svarar på vissa frågor eller sammanställer information. Utredning, inte en ny vetenskaplig undersökning. Kännetecken: Utredningsrapporter, förhandsutredningar, utvecklingsrapporter. I regel utredningar som utgår från befintliga data.	Mål: Det tas fram ett konkret möjligt sätt att genomföra utsläppsminskningar/kolsänkeeffekter/anpassning. Utveckling av en ny metod till exempel utifrån forskningsdata. Kännetecken: Det utvecklas en ny metod som kan användas till att uppnå Fånga kolet-målen.	Mål: Bedömning av effekten och genomförbarheten av metoder och motsvarande. Kännetecken: Det utvecklas inte en ny metod, utan man bedömer eller jämför befintliga metoder och/eller deras effektivitet.	Mål: Planering och testning (av en ny metod), eventuellt spridning och demonstration av information. Kännetecken: Konkreta pilotförsök, försök och demonstrationer till exempel på försöksgårdar, där en ny metod testas.	Mål: Förberedelse av genomförande: rådgivningstjänster, utbildningsorganisationer, indirekt kommunikation Kännetecken: Syftet är att indirekt påverka till exempel mark-/skogsägarnas beslutsfattande, till exempel genom organisationer och rådgivningstjänster. Även utbildning av organisationer som producerar tjänster.	Mål: Kommunikation till mark-/skogsägare och andra beslutsfattare, påverkan av statsförvaltningens beslutsfattare, till exempel beredning av stödpolitik, beredning av normstyrmning Kännetecken: Direkt kommunikation som når beslutsfattare.
Förutsättningar för effektivitet: relevant tema, utnyttjande av resultaten på effektivitetsstigen	relevant tema, utnyttjande av resultaten på effektivitetsstigen	Metoden har konstaterats ha önskade effekter, inga (negativa) bieffekter och är kostnadseffektiv	Bred bedömning, och de bästa metoderna går vidare	Lämplig testning, tillräcklig demonstration, försök med tillräckligt låg tröskel (och någon tar vara på resultaten)	Rätt instanser nås, man påverkar instanser som har tillräcklig förmåga att påverka dem som genomför åtgärden (i synnerhet markägare)	Man når dem som genomför åtgärden (i synnerhet markägare), påverkar genom sätt som åstadkommer en förändring, förändring uppstår

Alla punkter längs effektivitetsstigen behövs för att åstadkomma effektivitet. Därmed anger projektets placering längs effektivitetsstigen inte projektens överlägsenhet, utan mäter hur långt projektet är från faktisk klimateffektivitet. Det är viktigt att i synnerhet med tanke på effektivitetsstigens funktion och åstadkommande av konkret klimateffektivitet bedöma

- vad som sker med resultaten av projekten längs stigen och hur de går framåt på stigen också efter att projektet upphör
- vad som tar resultaten vidare längs stigen
- hur det har planerats att projekten siktar framåt på stigen (vem tar vara på projektets resultat, vem skalar den lösning som utvecklats inom projektet i fortsättningen)?

Projektet ska placera sig självt längs effektivitetsstigen och i projektplanen anges projektets placering på en skala från 1 till 7.

INSTRUKTIONER OM PLACERING AV PROJEKT LÄNGS EFFEKTIVITETSSTIGEN:

Bekanta dig med effektivitetsstigen och beskrivningen av dess olika punkter (bild 1). På bilden förklaras för varje punkt längs effektivitetsstigen, dess mål, kännetecken och förutsättningar för effektivitet. Nedan beskrivs närmare vad dessa betyder.

- **MÅL:** Mål eller verksamhet som projekten i punkten i fråga inriktar sig på. Målet kan också kallas typ av projekt, dvs. vilket slags arbete som genomförs i projektet (om projektet till exempel innebär utarbetande av en utredning eller försök och pilotförsök).
- **KÄNNETECKEN:** På bilden anges under målen kännetecken, utifrån vilka man identifierar punkten i fråga längs effektivitetsstigen. Till exempel är kännetecken för forskning och modellering (punkt 1) ofta vetenskapliga publikationer och artiklar, när däremot kännetecken för direkt påverkan på beslutsfattandet (punkt 7) är direkt kommunikation, utbildning eller annan verksamhet som når beslutsfattare (till exempel mark- eller skogsägare). Med påverkan på indirekt beslutsfattande hänvisas till instanser som erbjuder markägare tjänster (till exempel skogsbruksföreningar).
- **FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EFFEKTIVITET:** På bildens nedersta rad beskrivs förutsättningar för att ett projekt som befinner sig på punkten i fråga längs effektivitetsstigen ska ha möjligheter att producera konkreta klimatfördelar och andra fördelar, då dess resultat införs, dvs. hur projektet går vidare längs effektivitetsstigen. I varje projekt är det bra att också fundera över hur dess resultat drivs framåt längs effektivitetsstigen också efter att projektet har genomförts, dvs. vem som så att säga tar vara på projektresultaten.

Ett projekt kan också riktas till flera punkter längs effektivitetsstigen, om det till exempel innehåller flera arbetspaket som skiljer sig betydligt från varandra. Ange i projektplanen både den huvudsakliga placeringen av projektet längs effektivitetsstigen och eventuella andra punkter längs effektivitetsstigen som projektet också anknyter till. Ange även motivering till varför du bedömer att projektet (eller ett visst arbetspaket) ligger vid punkten i fråga längs effektivitetsstigen.

Var redo att i projektets slutrapportering beskriva hur ditt projektet lyckades nå dessa effektivitetsmål. Det är en bra praxis är att i tillräcklig omfattning hålla effektivitetsstigen synlig under projektets hela löptid.

